

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮಾರ್ ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯಃ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಕೇಸರೀ |

ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯವರ್ಯೋ ಮೇ ಸನ್ನಿಧತ್ತಾಂ ಸದಾ ಹೃದಿ ||

ಶ್ರೀಮದ್ವಾಲ್ಮೀಕೀಯರಾಮಾಯಣಂ

|| ಸುಂದರಕಾಂಡಂ ||

ಏಕಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕೇ

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

*This was typeset using L^AT_EX, skt, Itrans, and the Baraha font.

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾರಾಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾಸುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ಸುಂದರಕಾಂಡಂ ॥

ಏಕಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ

ಶ್ರೀರಾಮಪ್ರಭಾವಂ ವರ್ಣಯತಾ ಹನುಮತಾ ರಾವಣಸ್ಯ ಪ್ರಬೋಧನಂ

ತಂ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ಮಹಾಸತ್ತ್ವಂ ಸತ್ತ್ವವಾನ್ ಹರಿಸತ್ತ್ವಮಃ |
ವಾಕ್ಯಮರ್ಥವದವ್ಯಗ್ರಸ್ತಮುವಾಚ ದಶಾನನಂ || ೫.೫೧.೧ ||

ಅಹಂ ಸುಗ್ರೀವಸಂದೇಶಾದಿಹ ಪ್ರಾಪ್ತಸ್ತವಾಂತಿಕೇ |
ರಾಕ್ಷಸೇಶ ಹರೀಶಸ್ತ್ವಾಂ ಭ್ರಾತಾ ಕುಶಲಮಬ್ರವೀತ್ || ೫.೫೧.೨ ||

ಭ್ರಾತುಃ ಶೃಣು ಸಮಾದೇಶಂ ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ |
ಧರ್ಮಾರ್ಥಸಹಿತಂ ವಾಕ್ಯಮಿಹ ಚಾಮುತ್ರ ಚ ಕ್ಷಮಂ || ೫.೫೧.೩ ||

ರಾಜಾ ದಶರಥೋ ನಾಮ ರಥಕುಂಜರವಾಜಿರ್ಮಾನ್ |
ಪಿತೇವ ಬಂಧುಲೋಕಸ್ಯ ಸುರೇಶ್ವರಸಮದ್ಯುತಿಃ || ೫.೫೧.೪ ||

ಜ್ಯೇಷ್ಠಸ್ತಸ್ಯ ಮಹಾಬಾಹುಃ ಪುತ್ರಃ ಪ್ರಿಯತರಃ ಪ್ರಭುಃ |
ಪಿತುರ್ನಿದೇಶಾನ್ನಿಷ್ಕಾಂತಃ ಪ್ರವಿಷ್ಟೋ ದಂಡಕಾವನಂ || ೫.೫೧.೫ ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಸಹ ಭ್ರಾತ್ರಾ ಸೀತಯಾ ಸಹ ಭಾರ್ಯಯಾ |
ರಾವೋ ನಾಮ ಮಹಾತೇಜಾ ಧರ್ಮ್ಯಂ ಪಂಥಾನಮಾಶ್ರಿತಃ || ೫.೫೧.೬ ||

ತಸ್ಯ ಭಾರ್ಯಾ ಜನಸ್ಥಾನೇ ಭ್ರಷ್ಟಾ ಸೀತೇತಿ ವಿಶ್ರುತಾ |
ವೈದೇಹಸ್ಯ ಸುತಾ ರಾಜ್ಞೋ ಜನಕಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ || ೫.೫೧.೭ ||

ಮಾರ್ಗಮಾಣಸ್ತು ತಾಂ ದೇವೀಂ ರಾಜಪುತ್ರಃ ಸಹಾನುಜಃ |
ಋಷ್ಯಮೂಕಮನುಪ್ರಾಪ್ತಃ ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಚ ಸಂಗತಃ || ೫.೫೧.೮ ||

ತಸ್ಯ ತೇನ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತಂ ಸೀತಾಯಾಃ ಪರಿಮಾರ್ಗಣಂ |
ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯಾಪಿ ರಾಮೇಣ ಹರಿರಾಜ್ಯಂ ನಿವೇದಿತುಂ || ೫.೫೧.೯ ||

ತತಸ್ತೇನ ಮೃಧೇ ಹತ್ವಾ ರಾಜಪುತ್ರೇಣ ವಾಲಿನಂ |
ಸುಗ್ರೀವಃ ಸ್ಥಾಪಿತೋ ರಾಜ್ಯೇ ಹರ್ಯುಕ್ಷಾಣಾಂ ಗಣೇಶ್ವರಃ || ೫.೫೧.೧೦ ||

ತ್ವಯಾ ವಿಜ್ಞಾತಪೂರ್ವಶ್ಚ ವಾಲೀ ವಾನರಪುಂಗವಃ |
ಸ ತೇನ ನಿಹತಃ ಸಂಖ್ಯೇ ಶರೇಣೈಕೇನ ವಾನರಃ || ೫.೫೧.೧೧ ||

ಸ ಸೀತಾಮಾರ್ಗಣೇ ವ್ಯಗ್ರಃ ಸುಗ್ರೀವಃ ಸತ್ಯಸಂಗರಃ |
ಹರೀ೯ ಸಂಪ್ರೇಷಯಾಮಾಸ ದಿಶಃ ಸರ್ವಾ ಹರೀಶ್ವರಃ || ೫.೫೧.೧೨ ||

ತಾಂ ಹರೀಣಾಂ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಶತಾನಿ ನಿಯುತಾನಿ ಚ |
ದಿಕ್ಷು ಸರ್ವಾಸು ಮಾರ್ಗಂತೇ ಹ್ಯಧಶ್ಚೋಪರಿ ಚಾಂಬರೇ || ೫.೫೧.೧೩ ||

ವೈನತೇಯಸಮಾಃ ಕೇಚಿತ್ ಕೇಚಿತ್ ತತ್ರಾನಿಲೋಪಮಾಃ |
ಅಸಂಗತಯಃ ಶೀಘ್ರಾ ಹರಿವೀರಾ ಮಹಾಬಲಾಃ || ೫.೫೧.೧೪ ||

ಅಹಂ ತು ಹನುಮಾನ್ನಾಮ ಮಾರುತಸ್ಯೈರಸಃ ಸುತಃ |
ಸೀತಾಯಾಸ್ತು ಕೃತೇ ತೂರ್ಣಂ ಶತಯೋಜನಮಾಯತಂ || ೫.೫೧.೧೫ ||

ಸಮುದ್ರಂ ಲಂಘಯಿತ್ವೈವ ತ್ವಾಂ ದಿದೃಕ್ಷುರಿಹಾಗತಃ |
ಭ್ರಮತಾ ಚ ಮಯಾ ದೃಷ್ಟಾ ಗೃಹೇ ತೇ ಜನಕಾತ್ಮಜಾ || ೫.೫೧.೧೬ ||

ತದ್ ಭರ್ವಾ ದೃಷ್ಟಧರ್ಮಾರ್ಥಸ್ತಪಃ ಕೃತಪರಿಗ್ರಹಃ |
ಪರದಾರಾ ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞ ನೋಪರೋದ್ಧಂ ತ್ವಮರ್ಹಸಿ || ೫.೫೧.೧೭ ||

ನಹಿ ಧರ್ಮವಿರುದ್ಧೇಷು ಬಹ್ವಪಾಯೇಷು ಕರ್ಮಸು |
ಮೂಲಘಾತಿಷು ಸಜ್ಜಂತೇ ಬುದ್ಧಿಮಂತೋ ಭವದ್ವಿಧಾಃ || ೫.೫೧.೧೮ ||

ಕಶ್ಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣಮುಕ್ತಾನಾಂ ರಾಮಕೋಪಾನುವರ್ತಿನಾಂ |
ಶರಾಣಾಮಗ್ರತಃ ಸ್ಥಾತುಂ ಶಕ್ತೋ ದೇವಾಸುರೇಷ್ವಪಿ || ೫.೫೧.೧೯ ||

ನ ಚಾಪಿ ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ರಾಜ್ಞ ವಿದ್ಯೇತ ಕಶ್ಚನ |
ರಾಘವಸ್ಯ ವ್ಯಲೀಕಂ ಯಃ ಕೃತ್ವಾ ಸುಖಮವಾಪ್ನುಯಾತ್ || ೫.೫೧.೨೦ ||

ತತ್ ತ್ರಿಕಾಲಹಿತಂ ವಾಕ್ಯಂ ಧರ್ಮ್ಯಮರ್ಥಾನುಯಾಯಿ ಚ |
ಮನ್ಯಸ್ವ ನರದೇವಾಯ ಜಾನಕೀ ಪ್ರತಿದೀಯತಾಂ || ೫.೫೧.೨೧ ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಹೀಯಂ ಮಯಾ ದೇವೀ ಲಬ್ಧಂ ಯದಿಹ ದುರ್ಲಭಂ |
ಉತ್ತರಂ ಕರ್ಮ ಯಚ್ಛೇಷಂ ನಿಮಿತ್ತಂ ತತ್ರ ರಾಘವಃ || ೫.೫೧.೨೨ ||

ಲಕ್ಷಿತೇಯಂ ಮಯಾ ಸೀತಾ ತಥಾ ಶೋಕಪರಾಯಣಾ |
ಗೃಹೇ ಯಾಂ ನಾಭಿಜಾನಾಸಿ ಪಂಚಾಸ್ಯಾಮಿವ ಪನ್ನಗೀಂ || ೫.೫೧.೨೩ ||

ನೇಯಂ ಜರಯಿತುಂ ಶಕ್ಯಾ ಸಾಸುರೈರಮರೈರಪಿ |
ವಿಷಸಂಸ್ಪೃಷ್ಟಮತ್ಯರ್ಥಂ ಭುಕ್ತಮನ್ನಮಿವೌಜಸಾ || ೫.೫೧.೨೪ ||

ತಪಃ ಸಂತಾಪಲಬ್ಧಸ್ತೇ ಸೋಽಯಂ ಧರ್ಮಪರಿಗ್ರಹಃ |
ನ ಸ ನಾಶಯಿತುಂ ನ್ಯಾಯ್ಯ ಆತ್ಮಪ್ರಾಣಪರಿಗ್ರಹಃ || ೫.೫೧.೨೫ ||

ಅವಧ್ಯತಾಂ ತಪೋಭಿಯಾಂ ಭರ್ವಾ ಸಮನುಪಶ್ಯತಿ |
ಆತ್ಮನಃ ಸಾಸುರೈರ್ದೇವೈರ್ಹೇತುಸ್ತತ್ರಾಪ್ಯಯಂ ಮರ್ಹಾ || ೫.೫೧.೨೬ ||

ಸುಗ್ರೀವೋ ನ ಚ ದೇವೋಽಯಂ ನ ಯಕ್ಷೋ ನ ಚ ರಾಕ್ಷಸಃ |
ಮಾನುಷೋ ರಾಘವೋ ರಾಜ್ಞ ಸುಗ್ರೀವಶ್ಚ ಹರಿಶ್ವರಃ |
ತಸ್ಮಾತ್ ಪ್ರಾಣಪರಿತ್ರಾಣಂ ಕಥಂ ರಾಜ್ಞ ಕರಿಷ್ಯಸಿ || ೫.೫೧.೨೭ ||

ನ ತು ಧರ್ಮೋಪಸಂಹಾರಮಧರ್ಮಫಲಸಂಹಿತಂ |
ತದೇವ ಫಲಮನ್ವೇತಿ ಧರ್ಮಶ್ಚಾಧರ್ಮನಾಶನಃ || ೫.೫೧.೨೮ ||

ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಧರ್ಮಫಲಂ ತಾವದ್ ಭವತಾ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ |
ಫಲಮಸ್ಯಾಪ್ಯಧರ್ಮಸ್ಯ ಕ್ಷಿಪ್ರಮೇವ ಪ್ರಪತ್ಸ್ಯಸೇ || ೫.೫೧.೨೯ ||

ಜನಸ್ಥಾನವಧಂ ಬುದ್ಧ್ವಾ ವಾಲಿನಶ್ಚ ವಧಂ ತಥಾ |
ರಾಮಸುಗ್ರೀವಸಖ್ಯಂ ಚ ಬುದ್ಧ್ಯಸ್ವ ಹಿತಮಾತ್ಮನಃ || ೫.೫೧.೨೦ ||

ಕಾಮಂ ಖಿಲ್ವಹಮಪ್ಯೇಕಃ ಸವಾಜಿರಥಕುಂಜರಾಂ |
ಲಂಕಾಂ ನಾಶಯಿತುಂ ಶಕ್ತಸ್ತಸ್ಯೈಷ ತು ನ ನಿಶ್ಚಯಃ || ೫.೫೧.೨೧ ||

ರಾಮೇಣ ಹಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತಂ ಹರ್ಯುಕ್ಷಗಣಸನ್ನಿಧೌ |
ಉತ್ಸಾದನಮಮಿತ್ರಾಣಾಂ ಸೀತಾ ಯೈಸ್ತು ಪ್ರಧರ್ಷಿತಾ || ೫.೫೧.೨೨ ||

ಅಪಕುರ್ವಣ ಹಿ ರಾಮಸ್ಯ ಸಾಕ್ಷಾದಪಿ ಪುರಂದರಃ |
ನ ಸುಖಂ ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾದನ್ಯಃ ಕಿಂ ಪುನಸ್ತ್ವ ದ್ವಿಧೋ ಜನಃ || ೫.೫೧.೨೩ ||

ಯಾಂ ಸೀತೇತ್ಯಭಿಜಾನಾಸಿ ಯೇಯಂ ತಿಷ್ಠತಿ ತೇ ಗೃಹೇ |
ಕಾಲರಾತ್ರಿತಿ ತಾಂ ವಿದ್ಧಿ ಸರ್ವಲಂಕಾವಿನಾಶಿನೀಂ || ೫.೫೧.೨೪ ||

ತದಲಂ ಕಾಲಪಾಶೇನ ಸೀತಾವಿಗ್ರಹರೂಪಿಣಾ |
ಸ್ವಯಂ ಸ್ಕಂಧಾವಸಕ್ತೇನ ಕ್ಷೇಮಮಾತ್ಮನಿ ಚಿಂತ್ಯತಾಂ || ೫.೫೧.೨೫ ||

ಸೀತಾಯಾಸ್ತೇಜಸಾ ದಗ್ಧಾಂ ರಾಮಕೋಪಪ್ರದೀಪಿತಾಂ |
ದಹ್ಯಮಾನಾಮಿಮಾಂ ಪಶ್ಯ ಪುರೀಂ ಸಾಟ್ವಪ್ರತೋಲಿಕಾಂ || ೫.೫೧.೨೬ ||

ಸ್ವಾನಿ ಮಿತ್ರಾಣಿ ಮಂತ್ರಿಂಶ್ಚ ಜ್ಞಾತೀ ಭ್ರಾತೃಶ್ಚ ಸುತಾಃ ಹಿತಾಃ |
ಭೋಗಾಃ ದಾರಾಂಶ್ಚ ಲಂಕಾಂ ಚ ಮಾ ವಿನಾಶಮುಪಾನಯ || ೫.೫೧.೨೭ ||

ಸತ್ಯಂ ರಾಕ್ಷಸರಾಜೇಂದ್ರ ಶೃಣುಷ್ವ ವಚನಂ ಮಮ |
ರಾಮದಾಸಸ್ಯ ದೂತಸ್ಯ ವಾನರಸ್ಯ ವಿಶೇಷತಃ || ೫.೫೧.೨೮ ||

ಸರ್ವಾಃ ಲೋಕಾಃ ಸುಸಂಹೃತ್ಯ ಸಭೂತಾಃ ಸಚರಾಚರಾಃ |
ಪುನರೇವ ತಥಾ ಸ್ರಷ್ಟುಂ ಶಕ್ತೋ ರಾಮೋ ಮಹಾಯಶಾಃ || ೫.೫೧.೨೯ ||

ದೇವಾಸುರನರೇಂದ್ರೇಷು ಯಕ್ಷರಕ್ಷೋರಗೇಷು ಚ |
ವಿದ್ಯಾಧರೇಷು ನಾಗೇಷು ಗಂಧರ್ವೇಷು ಮೃಗೇಷು ಚ || ೫.೫೧.೩೦ ||

ಸಿದ್ಧೇಷು ಕಿನ್ನರೇಂದ್ರೇಷು ಪತತ್ತಿಷು ಚ ಸರ್ವತಃ |
ಸರ್ವತ್ರ ಸರ್ವಭೂತೇಷು ಸರ್ವಕಾಲೇಷು ನಾಸ್ತಿ ಸಃ || ೫.೫೧.೪೧ ||

ಯೋ ರಾಮಂ ಪ್ರತಿ ಯುಧ್ಯೇತ ವಿಷ್ಣುತುಲ್ಯಪರಾಕ್ರಮಂ |
ಸರ್ವಲೋಕೇಶ್ವರಸ್ಯೇಹ ಕೃತ್ವಾ ವಿಪ್ರಿಯಮೀದೃಶಂ |
ರಾಮಸ್ಯ ರಾಜಸಿಂಹಸ್ಯ ದುರ್ಲಭಂ ತವ ಜೀವಿತಂ || ೫.೫೧.೪೨ ||

ದೇವಾಶ್ಚ ದೈತ್ಯಾಶ್ಚ ನಿಶಾಚರೇಂದ್ರ
ಗಂಧರ್ವವಿದ್ಯಾಧರನಾಗಯಕ್ಷಾಃ |
ರಾಮಸ್ಯ ಲೋಕತ್ರಯನಾಯಕಸ್ಯ
ಸ್ಥಾತುಂ ನ ಶಕ್ತಾಃ ಸಮರೇಷು ಸರ್ವೇ || ೫.೫೧.೪೩ ||

ಬ್ರಹ್ಮಾ ಸ್ವಯಂಭೂಶ್ಚ ತುರಾನನೋ ವಾ
ರುದ್ರಸ್ಮಿ ನೇತ್ರಸ್ಮಿ ಪುರಾಂತಕೋ ವಾ |
ಇಂದ್ರೋ ಮಹೇಂದ್ರಃ ಸುರನಾಯಕೋ ವಾ
ಸ್ಥಾತುಂ ನ ಶಕ್ತಾ ಯುಧಿ ರಾಘವಸ್ಯ || ೫.೫೧.೪೪ ||

ಸ ಸೌಷ್ಠವೋಪೇತಮದೀನವಾದಿನಃ
ಕಪೇನಿಶಮ್ಯಾಪ್ರತಿವೋಽಪ್ರಿಯಂ ವಚಃ |
ದಶಾನನಃ ಕೋಪವಿವೃತ್ತಲೋಚನಃ
ಸಮಾದಿಶತ್ ತಸ್ಯ ವಧಂ ಮಹಾಕಪೇಃ || ೫.೫೧.೪೫ ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಸುಂದರಕಾಂಡೇ ಏಕಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ||